

Biord

Som navnet siger, er der tale om ord, der på en måde ikke betyder ret meget i sproget (en bi-ting). Alligevel spiller biordene en betydelig rolle med henblik på at præcisere nogle ting og på at variere sproget. Biordene giver os væsentlige oplysninger om følgende:

hvor, hvorhen, hvornår, hvor længe, hvordan og hvorfor

Derfor kan biordene inddeles i følgende grupper:

Stedsbiord:	borte, bort, hjemme, her, der, oppe, nede, ovre, fremme osv.
Tidsbiord:	nu, ofte, tit, snart, straks, omgående, aldrig osv.
Spørgende biord:	hv-ordene (hvorfor, hvornår, hvordan m.fl.), mon.
Mådesbiord:	sådan, gerne, dermed, derved.
Gradsbiord:	frygtelig, vældig, utrolig, temmelig, meget, ret.
Holdningsbiord:	desværre, gerne, måske, sikkert, absolut.

NB. Forholdsord, der står uden en styrelse (navneord/stedord) er biord, f.eks. Han lukkede døren **i**, - han bukkede **under**, vi tog svømmevesten **på**.

Biord er bl.a. ord, som man ikke kan finde plads til i andre ordklasser.

Det er ord som f.eks. ikke, aldrig, næsten, allerede, nogenlunde, kun, altid, forhåbentlig. De fleste biord kan ikke bøjes; men der findes nogle få, hvor det er muligt:

gerne	hellere	helst
tit	tiere	tiest
længe	længere	længst

Biord kan ofte forstærkes: tit – meget tit, længe – meget længe – meget længere.

Næsten alle tillægsord kan optræde som biord ved at tilføje endelsen –t.

Vi spillede godt i 1. halvleg. (på spørgsmålet: hvordan?)
Hun synger utrolig smukt. (hvordan synger hun?)
Vi kommer tidligt og går sent. (hvornår kommer og går vi?)
Det er fuldstændig sygt. (hvordan er det?)

Bemærk: I ovenstående tilfælde sættes kun –t på biordet dannet af et tillægsord.

Talord

Der er to slags tal:

1. Mængdetal, der angiver et bestemt antal, og som også kan benyttes til at henvise til et nummer i en rækkefølge af tal.
2. Ordenstal, der angiver en rækkefølge af noget.

Kun talordene én og anden kan bøjes: **en** stol - **et** bord, en **anden** gang – et **andet** hus

De øvrige talord kan ikke bøjes

$\frac{1}{2}$ = en halv bøjes som et tillægsord: en halv pære – et halvt æble – de halve stykker.

$1\frac{1}{2}$ = halvanden – halvandet. Du får halvanden krone. – Jeg tager halvandet stykke.

Bemærk: Ord som dusin, snes og dobbelt er ikke talord.

Hvor bruger man mængdetal?

Årstal: Krigen sluttede i 2003.
Priser: Varen koster 15,00 kr.
Regning: 6 og 8 er fjorten.
Klokken: Klokken er 17.15

Hvor bruger man ordenstal?

Brøker: $\frac{1}{8}$ = en ottende del
Datoer: Den 31. januar
Sammenskrivning med tal:
Peters 10-års fødselsdag.

OBS. De tal, vi benytter, kaldes **arabertal**. **Romertal** kendes som f.eks. I, X, L, XXV = 25

OBS. I almindelighed skrives tal under 10 med bogstaver, og tal derover som tal.